

виникають через різноманітні фактори, такі як багатозначність, відсутність відповідного еквівалента, контекст та особливості мовної структури. Для успішного перекладу важливо обирати правильні способи, які враховують усі аспекти тексту та мовної ситуації.

Отже, переклад термінів моди з англійської та польської на українську мову може бути складним через особливості мовної структури, багатозначність та стилістичні нюанси. Відсутність прямого відповідника, стилістичні відмінності та специфічний контекст – все це створює перешкоди для перекладачів. У таких випадках використовуються різні стратегії перекладу, включаючи описовий переклад, транслітерацію та опускання лексем, щоб забезпечити точність та відповідність значенню в цільовій мові. Попри складності, переклад термінів у моді є ключовим для збереження культурної унікальності та встановлення зв'язків між різними мовами та культурами. Він також дозволяє висвітлити глибинні зв'язки між мовами, виявляючи, як тенденції моди та культурні впливи впливають на мову. У цьому контексті дослідження термінології моди є важливим кроком до розуміння того, як глобальні тенденції та локальні культурні аспекти переплітаються, формуючи мову та соціальні взаємини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воронкова А. І. Мода у контексті сучасних соціологічних досліджень. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268617002.pdf> (дата звернення: 23.04.2024).
2. Словник української мови : в 11 т. Київ, 1970–1980. URL: <http://sum.in.ua> (дата звернення: 23.04.2024).

УДК 4.321.7:316.32-021.341(430)

Олена БОНДАРЧУК

*доцент кафедри німецької філології,
кандидат філологічних наук, доцент
Волинський національний університет
імені Лесі Українки, м. Луцьк*

НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ ДЕМОКРАТІЇ У ВІДКРИТОМУ СУСПІЛЬСТВІ (ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ)

Поняття «відкрите суспільство» для багатьох сьогодні означає, що громадяни можуть робити, казати та думати, що хочуть. У німецькому дискурсі про відкритість/закритість суспільства, а відповідно, і демократії почали говорити із виходом книги К. Поппера “The Open Society and its enemies / Відкрите суспільство та його вороги”, 1945 [7]. Судячи із року виходу, неважко здогадатися про причину виходу книги – війна, вимушені міграції,

хвилі біженців, скрута і економічний занепад. Вираз «відкрите суспільство» автор запозичив у філософа Анрі Бергсона, який у своїй книзі «Два джерела моралі та релігії» (1932) створив образ відкритого та закритого суспільства.

Відкрите суспільство за К. Поппером: «У відкритих суспільствах, на відміну від ідеологічно детермінованих, закритих суспільств, які переслідують обов'язковий для всіх план спасіння, дозволений інтелектуальний обмін думками, що також уможлиблює культурні зміни. Тому свобода думки, об'єднань і зібрань, а також суворий релігійний нейтралітет мають фундаментальне значення для «відкритих суспільств» [7].

Це означає, що у відкритих суспільствах всі інститути повинні піддаватися постійній критиці і завжди залишатися відкритими для змін. У відкритому суспільстві національна держава є лише миттєвим злом, яке можна подолати в довгостроковій перспективі. Вона повинна забезпечувати достатній рівень базового забезпечення, заснований на праці, але, перш за все, уможлиблювати егалітарну соціальну структуру без правління еліт. Замість максимізації щастя К. Поппер пропонує більш скромний шлях – мінімізацію страждань. Найкращою формою правління є демократія, яку К. Поппер переосмислює як форму правління, за якої можливе усунення правителів без кровопролиття. Основні ознаки відкритого суспільства: соціальна справедливість, кліматична справедливість і мислення для всіх, хто є частиною суспільства.

У 2016 р. у світ виходить книга «Відкрите суспільство та його друзі» [3], зумовлена найбільшою хвилею біженців до Німеччини у 2015, що спричинило певні проблеми у демократичному суспільстві, оскільки різні національності привозять із собою свої традиції, світогляд та релігійні погляди. Постало питання підтримки відкритого суспільства, яке керується ідеалами свободи і прав людини, щоб воно не перетворилося у ексклюзивне суспільство. Статистичні дані свідчать, що у 2023 р. кожна третя особа у західній Німеччині має міграційне минуле, у східній – кожна дев'ята [2].

Однією із небезпек для демократії у Німеччині є праворадикальна партія AfD (Альтернатива для Німеччини). Це опозиційна партія, яка існує з 2013 року, її очолюють голови партії Тіно Хрупалла та Аліса Вайдель [1]. Прихильники демократії б'ють на сполох [4], оскільки у програмі AfD переважають такі погляди на сучасне суспільство: закриття кордонів для захисту від некваліфікованих шукачів притулку та створення німецької прикордонної служби, обмеження возз'єднання сімей, відновлення обов'язкової військової служби, вихід з ЄС та відновлення дойчмарки як платіжного засобу, податкові пільги для домогосподарств з низькими та середніми доходами, збереження

національного населення через національну демографічну політику, зміцнення традиційного образу сім'ї тощо [1].

У 2021 р. опублікована книга «Offene Gesellschaft und ihre Grenzen/Відкрите суспільство та його кордони» [5], вихід у світ якої зумовлений пандемією Covid-19, яка у прямому і переносному значенні закрила доступ до суспільних надбань та значно обмежила права громадян.

Німеччина продовжує активно боротися за постулати демократії, виховувати соціально та політично свідомих громадян. Ще зі шкільної парти вони є учасниками різних спілок, гуртків, громадських організацій. Зокрема з 2016 р. успішно функціонує «Initiative Offene Gesellschaft/Ініціатива відкритого суспільства» [6]. Щорічно у третю суботу червня святкують День відкритого суспільства – виносять стільці та столи на вулиці й ініціюють розмови у територіальних громадах для обговорення важливих питань. Існують і інші проекти. У школах з дітьми проводять «Лабораторію ідей» про їхні побажання щодо комфортного місця проживання. Під лозунгом «Створити місце!» культивують культуру гостинності, безбар'єрність та демократичну участь. Щороку видають інтернаціональний календар, де зазначені різними кольорами свята всіх національних меншин Німеччини. Регулярно публікують у соцмережах креативні плакати із закликом бути активними та сприяти підтримці та розвитку демократії.

Відкрите суспільство і демократія – це не щось абстрактне, подароване ЄС, прописано у законах, а щоденна праця кожного громадянина, його активна позиція та боротьба за справжні цінності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. AfD. URL: <https://www.faz.net/aktuell/politik/thema/afd> (дата звернення: 28.10.2023).
2. Bevölkerung mit Migrationshintergrund. Bundeszentrale für politische Bildung. URL: <https://www.bpb.de/kurz-knapp/zahlen-und-fakten/soziale-situation-in-deutschland/61646/bevoelkerung-mit-migrationshintergrund/> (дата звернення: 20.04.2024).
3. A. Carius, H. Welzer, A. Wilkens. Die offene Gesellschaft und ihre Freunde. Hrsg. Fischer Verlag, 2016.
4. Die offene Gesellschaft verteidigen. URL: <https://www.medico.de/die-offene-gesellschaft-verteidigen> (дата звернення: 10.11.2023).
5. Engler W. Die offene Gesellschaft und ihre Grenzen. Matthes & Seitz Berlin, 2021. 207 s.
6. Initiativenblog: „Offene Gesellschaft”. URL: <https://www.bpb.de/mediathek/video/265050/initiativenblog-offene-gesellschaft/>

(дата звернення: 20.10.2023).

7. Popper Karl R. *The Open Society and Its Enemies*. With contributions by: Alan Ryan and E. H. Gombrich. Princeton University Press, 2013. URL: <https://doi.org/10.1515/9781400846672>. (дата звернення: 27.04.2024).

УДК 811.111

Любов БУШОВСЬКА

здобувач I рівня вищої освіти ОПП «Маркетинг»

Світлана ПОТАПЧУК

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов,
Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне*

ЕМОЦІЯ СМУТОК У ФРАЗЕОЛОГІЧНОМУ ФОНДІ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВИ

У фразеологічному фонді будь-якої мови яскраво відображається специфіка світосприйняття відповідного етносу, а саме менталітет, національні психологічні риси, звичаї й традиції, що сформувались під впливом таких чинників, як географічні та кліматичні фактори, історичний розвиток, релігійні вірування. Такі риси, як правило, є стійкими і передаються з покоління в покоління, чому сприяють і фразеологічні одиниці (ФО) з огляду на їх кумулятивну функцію – накопичувати і фіксувати в семантиці соціально значущий досвід нації. Як зазначає О.О. Селіванова, «фразеологічний фонд мови є невичерпним інформаційним джерелом, семіотичним феноменом, який репрезентує внутрішній рефлексивний досвід народу, його ціннісні орієнтації, колективне позасвідоме» [1, р. 220]. Це зумовлює пріоритетність досліджень культурної семантики мови у вітчизняному й зарубіжному мовознавстві. Вагоме місце в дослідженні складу фразеологізмів англійської мови займають ФО на позначення емоційного стану людини.

Смуток, ознаки пригніченості проявляються у зовнішньому вигляді людини. Руки і голова засмученої людини опущені, що знаходить відображення в наступних англійських фразеологізмах: *hang one's head, droop one's head, have one's head down* зі значенням «повісити голову». Невдача та викликані нею почуття пов'язуються з уявленнями про падіння, перебування внизу.

У засмученої людини куточки рота опущені, на цьому образі ґрунтується англійська фразеологічна одиниця *down in the mouth* – «зажурений»; відображення емоції смутку на обличчі людини засвідчують англійські фразеологізми: *a face as long as a fiddle* – «похмуре обличчя», *a long face* – «сумне обличчя»; *take a sad face* – «мати сумний вигляд».